

Sygn. akt II AKz 701/19

POSTANOWIENIE

Dnia 6 sierpnia 2019 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Wiesław Kosowski

Sędzia SA Mirosław Ziaja (spr.)

Sędzia SO (del.) Karina Maksym

Protokolant: Karolina Jach

po rozpoznaniu w sprawie M. J. (J.)

oskarżonego o przestępstwo z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k.

zażalenia obrońcy oskarżonego

na pkt 1 postanowienia Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 24 lipca 2019 roku, sygn. akt IV K 82/19

w przedmiocie dalszego określenia czasu trwania tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie w pkt. 1.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 24 lipca 2019 roku Sąd Okręgowy w Gliwicach, sygn. akt IV K 82/19, na podstawie art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 § 2 k.p.k., w pkt. 1 przedłużył stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego M. J., zastosowanego postanowieniem Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 19 listopada 2018 roku, sygn. akt IX Kp 1023/18 i określił termin jego stosowania do dnia 11 listopada 2019 roku, do godz. 7:30.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł obrońca M. J., zarzucając mu obrazę przepisów prawa procesowego, mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 2 k.p.k. i art. 257 § 1 k.p.k. W konsekwencji skarżący domagał się zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez uchylenie tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego z jednoczesnym zastosowaniem wolnościowych środków zapobiegawczych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zażalenie obrońcy oskarżonego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy w Gliwicach słusznie uznał, że wobec oskarżonego M. J. na obecnym etapie postępowania sądowego aktualne pozostają zarówno ogólna przesłanka stosowania środków zapobiegawczych, o jakiej mowa w art. 249 § 1 k.p.k., jak również przesłanka szczególna zawarta w art. 258 § 2 k.p.k.

Sąd I instancji prawidłowo wskazał okoliczności przemawiające za istnieniem ogólnej, materialnej przesłanki stosowania środków zapobiegawczych, o której mowa w przepisie art. 249 § 1 k.p.k. Na występowanie dużego prawdopodobieństwa popełnienia przez M. J. zarzucanego mu czynu przemawiają dowody zgromadzone w sprawie, podane w treści zaskarżonego postanowienia, w tym głównie w postaci zeznań pokrzywdzonego. Istnienie dużego prawdopodobieństwa popełnienia przez oskarżonego zarzucanego mu czynu nie przesądza o jego sprawstwie i winie, czy też przyjętej kwalifikacji prawnej, albowiem ustalenia te należą do sądu meriti na etapie wyrokowania w sprawie. Nadto, wbrew twierdzeniom skarżącego, okoliczności niniejszej sprawy w dalszym ciągu uzasadniają potrzebę zabezpieczenia postępowania poprzez kolejne przedłużenie tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego M. J..

W ocenie Sądu Apelacyjnego, wbrew obszernym argumentom obrońcy oskarżonego i powołanym na ich poparcie licznym judykatom, w przedmiotowej sprawie w dalszym ciągu aktualna pozostaje szczególna przesłanka uzasadniająca konieczność dalszego stosowania względem M. J. izolacyjnego środka zapobiegawczego, określona w art. 258 § 2 k.p.k. Zgodnie z powszechnie akceptowanym orzecznictwem przesłanka ta stanowi samodzielną podstawę stosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego wówczas, gdy zarzucony oskarżonemu czyn zagrożony jest karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 8 lat i jednocześnie wymierzenie w danym konkretnym przypadku surowej kary jest realne. Mając na względzie kwalifikację prawną czynu, którego popełnienie zarzucono oskarżonemu, tj. zbrodni z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 280 § 2 k.k., a także okoliczności towarzyszące popełnieniu przestępstwa, charakter czynu, jego wysoką społeczną szkodliwość, działanie wspólnie i w porozumieniu z osobą nieletnią, groźba wymierzenia surowej kary – w przypadku stwierdzenia jego sprawstwa i winy – jawi się jako realna, a nie jedynie hipotetyczna. W orzecznictwie funkcjonuje pogląd, że groźba surowej kary rodzi domniemanie prawne, iż oskarżony może podejmować próby bezprawnych działań mogących destabilizować prawidłowy tok postępowania. Z uwagi na to, że wskazana w art. 258 § 2 k.p.k. okoliczność ma charakter domniemania prawnego, nie jest konieczne dowodowe wykazywanie, że oskarżony podejmował w przeszłości konkretne działania w tym kierunku (por. np. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 3.11.2011 r., sygn. akt II AKz 708/11, LEX nr 1102946, KZS 2012/1/73, Prok.i Pr.-wkl. 2012/4/3).

Mając na uwadze stanowisko obrońcy oskarżonego zawarte w złożonym zażaleniu, należy wskazać, iż dla zasadności stosowania aresztowania w kontekście art. 5 ust. 3 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności ma znaczenie sprawność i celowość podejmowanych czynności, rozumianych jako efektywne i pozbawione zbędnej zwłoki działanie w celu ustalenia odpowiedzialności karnej oskarżonego (patrz: wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 11 lipca 2000 roku nr 25792/94). Badając to, należy brać pod uwagę stopień zaawansowania postępowania i realne możliwości oskarżonego zakłócenia go, z biegiem czasu malejące, jak też interes publiczny oceniany zarówno przez pryzmat wagi zarzucanego czynu jak możliwe następstwa zakłóceń, a nadto cechy oskarżonego, wyznaczające skutki zagrożenia tymi zakłóceniami tak postępowania jak i społeczności (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 27 kwietnia 2018 r., sygn. akt II AKz 194/18, KZS 2018/5/37). Zdaniem tut. Sądu Apelacyjnego, mając na uwadze naprowadzone wyżej przekonania, w dalszym ciągu konieczne jest stosowanie tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego M. J. w oparciu o wskazaną przesłankę.

W konsekwencji trzeba uznać, że Sąd Okręgowy nie dopuścił się naruszenia zasady minimalizacji środków zapobiegawczych, wyrażonej w art. 257 § 1 k.p.k., albowiem obecny etap postępowania sądowego prawidłowo może zabezpieczyć jedynie dalsze stosowanie tymczasowego aresztowania. Mając na uwadze rodzaj i charakter przyjętych obaw, uwzględniając ich nasilenie oraz zagrożenie dla prawidłowego przebiegu postępowania i jednocześnie zasadę ultima ratio stosowania środków zapobiegawczych o charakterze izolacyjnym, należy stwierdzić, że obecny etap postępowania sądowego, będącego niewątpliwie w zaawansowanym stadium, jest w stanie zabezpieczyć tylko izolacyjny środek zapobiegawczy. Nie ma przy tym podstaw, aby uznać, że środki o charakterze wolnościowym, wobec ich oczywiście mniejszej efektywności, prawidłowo zabezpieczą dalszy tok niniejszego postępowania. Na marginesie zaznaczyć trzeba, że obecny czas, na jaki przedłużono tymczasowe aresztowanie wobec oskarżonego, powinien być wystarczający na wydanie wyroku przez sąd I instancji.

Sąd odwoławczy nie dostrzegł także okoliczności skutkujących koniecznością odstąpienia od stosowania tymczasowego aresztowania względem oskarżonego M. J. wymienionych w art. 259 k.p.k.

Mając na uwadze powyższe wywody, postanowiono jak na wstępie.

SSA Mirosław Ziaja SSA Wiesław Kosowski SSO (del.) Karina Maksym

ZARZĄDZENIE

- odpis postanowienia doręczyć oskarżonemu z pouczeniem o prawomocności oraz jego obrońcy i Prokuratorowi;
- zwrócić akta sprawy.

Katowice, dnia 6 sierpnia 2019 roku